

طراح : خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان - استان گلستان ، گرگان

سوالات متن درس ششم ، کتاب تاریخ (۳) ایران و جهان معاصر . دوازدهم انسانی

۱-- جنگ جهانی اول در فاصله چه سالهایی رخ داد؟ از آن جنگ با چه عنوان هایی یاد می شود؟

پاسخ: جنگ جهانی اول (۱۹۱۴ - ۱۹۱۸م/ ۱۲۹۳ - ۱۲۹۷ ش) که با عنوان های جنگ بین الملل اول یا جنگ بزرگ نیز از آن یاد می شود.

۲-- کدام جنگ نقش تعیین کننده در رخدادها و تحولات جهان در سده ی بیستم میلادی داشت؟

پاسخ: جنگ جهانی اول

۳-- عمده ی تحولات تاریخ جهان به ویژه اروپا در قرن نوزدهم میلادی متأثر از چیست؟

پاسخ: متأثر از تأثیرات و پیامدهای انقلاب کبیر فرانسه و انقلاب صنعتی بود.

۴-- مهمترین تحولات قرن نوزدهم میلادی که تحت تاثیر انقلاب فرانسه و انقلاب صنعتی بودند را بنویسید.

پاسخ: عبارت اند از: تداوم و گسترش رقابتهای استعماری ، رشد اندیشه ملی گرایی (ناسیونالیسم) و ظهور قدرتهای جدید.

۵-- چه عواملی موجب گسترش استعمار در جهان شد؟

پاسخ: انقلاب صنعتی و تولید سلاح های پیشرفته مانند توپ و کشتیهای جنگی، موجب گسترش استعمار در جهان شد.

۶-- کدام کشورهای اروپایی با گسترش مستعمرات خود در قاره های آسیا، آفریقا، آمریکا و

اقیانوسیه با یکدیگر به رقابت و ستیز برخاستند؟

پاسخ: فرانسه و انگلستان

۷-- ارتش روسیه در طول قرن نوزدهم میلادی با چه هدفی بارها به قلمرو عثمانی و ایران یورش

برد و مناطق وسیعی را تسخیر و تصرف کرد؟

پاسخ: با هدف رسیدن به دریاهای گرم و آبراههای مهم.

طراح : خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان – استان گلستان ، گرگان

۸-- چگونه ایالات متحده آمریکا در سده ی نوزدهم میلادی اقدام به نفوذ و مداخله در امور کشورهای آمریکای لاتین(آمریکای جنوبی) کرد؟

پاسخ: در قاره آمریکا، ایالات متحده در سده ۱۹م به کشوری صنعتی و قدرتمند تبدیل شد و با بهره گیری از توان نظامی و اقتصادی خود اقدام به نفوذ و مداخله در امور کشورهای آمریکای لاتین(آمریکای جنوبی) کرد.

۹-- نمونه هایی از مبارزات مردم بر علیه استعمار را در سرزمین های مستعمره نام ببرید.(در قرن نوزدهم میلادی و نیمه اول قرن بیستم)

پاسخ: قیام مهدیون در سودان به رهبری مهدی سودانی در مقابل انگلیس، مبارزات مردم الجزایر به فرماندهی امیر عبدالقادر بر ضد ارتش فرانسه، شورش سپاهیان هندی و مبارزات ضداستعماری گاندی در هندوستان و جنبش استقلال طلبانه ی مردم آمریکای لاتین به رهبری سیمون بولیوار.

۱۰-- رهبر قیام مهدیون در سودان چه کسی بود؟ برضد کدام استعمار جنگیدند؟

پاسخ: به رهبری مهدی سودانی در مقابل انگلیس

۱۱--امیر عبدالقادر رهبر کدام سرزمین بود؟ برضد کدام استعمار جنگید؟

رهبر قیام مردم الجزایر بر ضد ارتش فرانسه

۱۲-- سپاهیان هند بر علیه کدام استعمار شورش کردند؟

پاسخ: انگلستان

۱۳-- رهبر استقلال هندوستان چه کسی بود؟

پاسخ: مهاتما گاندی

۱۴-- رهبر جنبش استقلال طلبانه مردم آمریکای لاتین چه کسی بود؟

پاسخ: سیمون بولیوار.

۱۵-- در سده ۱۹ میلادی چند جریان فکری، در بسیاری از سرزمین ها و جوامع اروپایی پا گرفت؟

پاسخ: دو جریان فکری ملی گرایی و آزادیخواهی و زمینه ساز شکل گیری کشور ها و دولت های ملی جدید بود.

طراح: خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان - استان گلستان ، گرگان

۱۶-- زمینه ساز شکل گیری کشور ها و دولت های ملی جدید از سده ۱۹ میلادی چه بود؟

پاسخ: دو جریان فکری ملی گرایی و آزادیخواهی.

۱۷-- مهمترین پیامد و دستاورد تفکر ملی گرایی در سده ۱۹ میلادی چه بود؟

پاسخ: تفکر ملی گرایی، مردمان و گروههای قومی را که تاریخ و فرهنگ و زبان مشترکی داشتند، برانگیخت تا با هم یکی شوند و زیر پرچم حکومتی یکپارچه و مستقل قرار گیرند.

۱۸-- کدام کشورهای اروپایی در سده ی ۱۹م تحت تاثیر تفکر و اندیشه ی ملی گرایی قرار گرفته و

برای تاسیس حکومت ملی به پا خاستند؟

پاسخ: ایتالیایی ها، آلمانی ها، لهستانی ها، صرب ها و مجارها.

۱۹-- تا حدود اواسط قرن نوزدهم میلادی وضعیت سیاسی کشور ایتالیا چگونه بود؟

پاسخ: تا حدود اواسط قرن ۱۹م ایتالیا کشوری چندپاره بود که بر هر قسمت آن خاندان های مختلف، پاپ ها و یا کشورهای همسایه (اتریش و فرانسه) حکومت می کردند. در نیمه دوم این قرن، ملی گرایان ایتالیایی به رهبری کاوور و گاریبالدی قیام کردند و با استفاده از رقابتی که میان اتریش و فرانسه وجود داشت، موفق شدند ایتالیا را متحد کنند و تحت حاکمیت حکومت ملی و مستقلی در آورند.

۲۰-- در نیمه دوم قرن نوزدهم میلادی ملی گرایان ایتالیایی به رهبری چه کسانی قیام کردند؟

پاسخ: به رهبری کاوور و گاریبالدی

۲۱-- ملی گرایان ایتالیایی (در نیمه دوم قرن نوزدهم میلادی) با استفاده از کدام فرصت و زمینه،

موفق شدند ایتالیا را متحد و مستقل در آورند؟

پاسخ: با استفاده از رقابتی که میان اتریش و فرانسه وجود داشت، موفق شدند ایتالیا را متحد کنند و تحت حاکمیت حکومت ملی و مستقلی در آورند.

۲۲-- وضعیت سیاسی آلمان تا میانه ی قرن نوزدهم میلادی چگونه بود؟

پاسخ: اتحاد آلمان؛ آلمانیها نیز همچون ایتالیاییها تا میانه قرن ۱۹ فاقد حکومت یکپارچه بودند و سرزمینهای آنان در اتحادیه ی ضعیفی موسوم به اتحادیه آلمانی در کنار هم قرار داشتند. در آن زمان، ملی گرایان آلمانی خواهان یگانگی تمام آلمانی ها و تشکیل کشوری واحد بودند.

طراح: خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان – استان گلستان ، گرگان

۲۳-- چرا امپراتوری اتریش -- مجارستان مخالف وحدت آلمان تا اواسط قرن ۱۹ میلادی بود؟

پاسخ: امپراتوری اتریش – مجارستان، که نفوذ فراوانی بر اتحادیه آلمانی داشت، مخالف چنین وحدتی بود و شکل گیری آلمان متحد و نیرومند را تهدیدی برای خویش می دانست.

۲۴-- کدام یک از ایالت های اتحادیه ی آلمانی از اواسط قرن نوزدهم میلادی پیشگام وحدت آلمان بود؟

پاسخ: ایالت پروس.

۲۵-- ویلهلم یکم فرمانروای پروس(آلمان) با کمک چه کسی سرزمین های آلمانی را متحد و امپراتوری آلمان(رایش) را تاسیس کرد؟

پاسخ: بیسمارک

۲۶-- لقب بیسمارک چه بود؟

پاسخ: صدراعظم آهنین.

۲۷-- پروس(آلمان) برای رسیدن به موفقیت بزرگ یعنی وحدت آلمان با کدام کشورهای اروپایی جنگید و آنها را شکست داد؟

پاسخ: با کشورهای دانمارک، اتریش – مجارستان و فرانسه.

۲۸-- امپراتوری آلمان از اواسط قرن نوزدهم با هدایت و درایت چه کسانی به سرعت به مسیر اقتدار و پیشرفت گام نهاد؟

پاسخ: تحت هدایت ویلهلم اول و جانشین او، ویلهلم دوم و مهمتر از آن درایت صدراعظم مقتداری چون بیسمارک.

۲۹-- امپراتوری آلمان با تاسیس و توسعه کدام مراکز، خیلی زود به یکی از پیشروترین کشورهای اروپایی در زمینه ی صنعت تبدیل شد؟

پاسخ: با تأسیس و توسعه مدارس و دانشگاهها، برپایی صنایع جدید و بسط شبکه ی حمل و نقل و ارتباطات.

طراح: خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان – استان گلستان ، گرگان

۳۰-- آلمانی ها از اواسط قرن ۱۹ میلادی به بعد با ساخت کدام تسلیحات نظامی با انگلستان به رقابت پرداختند؟

پاسخ: با ساخت تسلیحات مدرن به ویژه توپ، هواپیما، کشتی جنگی و زیردریایی.

۳۱-- قوی ترین نیروی دریایی در قرن نوزدهم میلادی متعلق به کدام کشور بود؟

پاسخ: انگلستان

۳۲-- چرا آلمان در اواخر قرن نوزدهم با برخی از کشورهای اروپایی پیمان اتحاد سیاسی و نظامی منعقد کرد؟

پاسخ: آلمان از یک سو با هدف مقابله با تهدیدهای خارجی به ویژه خطر حمله فرانسه و از سوی دیگر برای پیشبرد سیاستهای توسعه طلبانه خود در اروپا و فراسوی دریاهای.

۳۳-- اتحاد سه گانه (مثلث) یا متحدین در سال ۱۸۸۲ م توسط کدام کشورها شکل گرفت؟

پاسخ: آلمان، امپراتوری اتریش – مجارستان و ایتالیا.

۳۴-- فرانسه در اواخر قرن نوزدهم میلادی برای خروج از انزوای سیاسی و پایان دادن به برتری جویی آلمان با کدام کشورها پیمان بست؟

پاسخ: نخست با روسیه و سپس با انگلستان پیمان های جداگانه ای منعقد کرد که آنها را دو به دو شریک و متحد سیاسی، نظامی و اقتصادی یکدیگر قرار می داد.

۳۵-- انگلستان و روسیه با بستن کدام قرارداد، اختلافات خود در ایران، افغانستان و تبت پایان دادند؟

پاسخ: معاهده ۱۹۰۷ م.

۳۶-- اتفاق سه گانه (مثلث) یا متفقین توسط کدام کشورها شکل گرفت؟

پاسخ: انگلستان، روسیه و فرانسه

۳۷-- کدام پیمان ها در اوایل قرن نوزدهم میلادی، توازن قدرت جدید در اروپا را بوجود آوردند؟

پاسخ: اتفاق سه گانه (مثلث) یا متفقین و اتحاد سه گانه (مثلث) یا متحدین.

طراح: خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان - استان گلستان، گرگان

۳۸-- تشدید رقابت و دشمنی متحدین و متفقین از سال ۱۸۷۱م سرانجام به کدام جنگ انجامید؟

پاسخ: جنگ جهانی اول.

۳۹-- مهمترین علل بروز جنگ جهانی اول را بنویسید.

پاسخ: اختلافات مرزی و دشمنی شدید آلمان و فرانسه، مسابقه تسلیحاتی، رقابت بر سر مستعمرات و اقدام برای نفوذ و دخالت در منطقه شبه جزیره بالکان بود.

۴۰-- چه حادثه ای منجر به شعله ور شدن جنگ جهانی اول (۱۹۱۸--۱۹۱۴م) شد؟

پاسخ: در پی قتل ولیعهد اتریش و همسرش به دست یک صرب ملیگرا در شهر سارایوو مرکز بوسنی، اتریش به حکومت صربستان مستقل اعلان جنگ کرد. طولی نکشید که کشورهای عضو اتحاد مثلث با کشورهای اتفاق مثلث وارد جنگ شدند.

۴۱-- دامنه جنگ جهانی اول به سرعت از اروپا به کدام قاره ها کشیده شد؟

پاسخ: به آسیا و آفریقا

۴۲-- کدام کشور اروپایی در میانه ی جنگ جهانی اول از صف متحدین جدا شد و به متفقین

پیوست؟

پاسخ: ایتالیا (به دلیل اختلاف با اتریش)

۴۳-- وضعیت جبهه ی شرقی در جنگ جهانی اول چگونه بود؟

پاسخ: در جبهه شرقی، روسها به سرعت بسیج شدند و از سقوط و اشغال کشورشان توسط ارتش آلمان جلوگیری کردند.

۴۴-- وضعیت جبهه ی غربی در جنگ جهانی اول چگونه بود؟

پاسخ: در جبهه غربی فرانسوی ها با حمایت انگلیسی ها و سایر دولتهای متفق مقاومت کردند و جنگ را به حالت فرسایشی در آوردند.

۴۵-- کدام عامل خارجی بر نارضایتی و خشم مردم روسیه از حکومت تزارها افزود؟

پاسخ: اوضاع و شرایط نابسامان دوران جنگ جهانی اول.

طراح: خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان - استان گلستان، گرگان

۴۶-- چگونه مردم روسیه در اواخر جنگ جهانی، حکومت نیکلای دوم آخرین تزار روسیه را برکنار کردند؟ (چگونه دولت موقت در زمان نیکلای دوم آخرین تزار روسیه تشکیل شد؟)

پاسخ: عده ای از مخالفان به کمک واحدهایی از ارتش در پتروگراد (پایتخت) دست به شورش زدند و با تشکیل دولت موقت، نیکولای دوم، آخرین تزار روس را برکنار کردند.

۴۷-- کدام گروه از انقلابیون روسی با حمایت آلمان به روسیه بازگشتند؟

پاسخ: گروهی از انقلابیون سوسیالیست روسی معروف به بلشویک ها که در تبعید به سر می بردند، با حمایت آلمانی ها به روسیه بازگشتند. رهبر آنها، لنین بود.

۴۸-- رهبر انقلابیون سوسیالیست معروف به بلشویک ها چه کسی بود؟

پاسخ: لنین

۴۹-- لنین، پیرو کدام فیلسوف آلمانی بود؟ با کدام نظام مخالفت می کرد؟

پاسخ: پیرو کارل مارکس فیلسوف معروف آلمانی بود و با نظام سرمایه داری مخالفت می کرد.

۵۰-- لنین با طرح کدام شعارها، حمایت سربازان، کشاورزان و کارگران را جلب کرد؟

پاسخ: با طرح سه شعار اساسی: "صلح، زمین، نان"، "تسلط کارگران بر تولید" و "همه قدرت از آن شوراها" پشتیبانی سربازان، کشاورزان و کارگران را جلب کرد.

۵۱-- چگونه انقلابیون بلشویک در نوامبر ۱۹۱۷م قدرت را در روسیه بدست گرفتند؟

پاسخ انقلابیون بلشویک به رهبری لنین، با تسخیر موقت در پتروگراد (پایتخت)، قدرت را به دست گرفتند.

۵۲-- لنین پس از پیروزی انقلاب اکتبر ۱۹۱۷م دست به چه اقداماتی زد؟

پاسخ: لنین پس از پیروزی انقلاب، حکومتی کمونیستی بر پایه شوراهای کارگران و کشاورزان به وجود آورد و تمامی احزاب روسیه، به جز حزب کمونیست را غیرقانونی اعلام کرد. از آن پس، نام روسیه به اتحاد جماهیر شوروی تغییر یافت. لنین که به مردم وعده صلح داده بود، متصرفات وسیعی را در غرب و جنوب غربی روسیه به دولت‌های متحد واگذار کرد و در مقابل، با آنان قرارداد صلح بست و سربازان روسی را از جبهه های جنگ فراخواند.

طراح: خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان - استان گلستان ، گرگان

۵۳-- چرا روسیه از دوره ی حکومت لنین به اتحاد جماهیرشوروی تغییر کرد؟

پاسخ: زیرا لنین پس از پیروزی انقلاب، حکومتی کمونیستی بر پایه شوراها ی کارگران و کشاورزان به وجود آورد.

۵۴-- چرا وعده ی صلح واقعی که لنین (در جنگ جهانی اول) به مردم داده بود، نصیب مردم روسیه نشد؟

پاسخ: زیرا دیری نپایید که آنها درگیر جنگ داخلی شدند.

۵۵-- چرا ایالات متحده ی آمریکا در جنگ جهانی اول به آلمان اعلان جنگ کرد؟

پاسخ: حمله ی بیپای زیردریاییهای آلمانی به ناوگان آمریکا و غرق کردن کشتی های این کشور توسط زیردریایی های آلمان.

۵۶-- با ورود کدام نیروی نظامی به جبهه ی جنگ جهانی اول، ارتش متفقین ابتکار عمل را بدست گرفت؟

پاسخ: با ورود نیروهای تازه نفس آمریکایی به جبهه ی جنگ.

۵۷-- جنگ جهانی اول چند سال طول کشید؟

پاسخ ۴سال، (۱۹۱۴ - ۱۹۱۸م).

۵۸-- چرا پس از خاتمه ی جنگ جهانی اول، نمایندگان از کشورهای مختلف، از جمله دولت های

پیروز و شکست خورده در جنگ، در کاخ ورسای پاریس گرد هم آمدند؟

پاسخ: با هدف عقد قرارداد صلح در کاخ ورسای پاریس گرد هم آمدند.

۵۹-- پس از پایان جنگ جهانی اول، کدام قرارداد صلح بین کشورهای درگیر جنگ بسته شد؟،

پاسخ: قرارداد صلح ورسای.

طراح: خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان - استان گلستان، گرگان

۶۰-- چرا در پیمان صلح ورسای که با آلمان بسته شد، از اهمیت بیشتری برخوردار بود؟

پاسخ: زیرا بر اساس این پیمان، مستعمرات آلمان میان متفقین تقسیم شد و بخش هایی از خاک این کشور به فرانسه و لهستان واگذار گردید. به علاوه، آلمانی ها ملزم به پرداخت غرامت به دولت های متفق و محدود نگهداشتن توان نظامی خود شدند.

۶۱-- پیمان های صلحی که میان متفقین و سایر کشورهای مغلوب در جنگ جهانی اول انعقاد یافت، چه پیامدهایی داشت؟

پاسخ: پیمان صلح ورسای به فروپاشی امپراتوری های اتریش - مجارستان و عثمانی، تغییر نقشه سیاسی اروپای شرقی و خاورمیانه و شکل گیری کشورهای جدید انجامید.

۶۲-- چگونه جامعه ملل تاسیس شد؟ پیشنهاد چه کسی بود؟

پاسخ: تشکیل جامعه ملل؛ در جریان مذاکرات صلح ورسای به پیشنهاد ویلسون، رئیس جمهوری آمریکا.

۶۳-- هدف اصلی جامعه ملل چه بود؟

پاسخ: برای تأمین صلح و امنیت جهانی و جلوگیری از جنگ.

۶۴-- جامعه ملل به پیشنهاد چه کسی تشکیل شد؟ تشکیل آن در کدام قرارداد مطرح شد؟

پاسخ: ویلسون، رئیس جمهوری آمریکا، قرارداد ورسای

۶۵-- مقر جامعه ملل کدام شهر بود؟ چند کشور عضو آن بودند؟

پاسخ: بیش از ۴۰ کشور در شهر ژنو در سوئیس تشکیل شد.

۶۶-- پیامدها و نتایج زیانبار انسانی و اقتصادی جنگ جهانی اول را بنویسید.

پاسخ: جنگ جهانی اول تلفات و مصائب جانی، جسمی و روحی فراوانی به بار آورد و باعث ویرانی منابع و مراکز اقتصادی، تولیدی و مالی اروپا و دیگر مناطق جهان شد. بر اساس آمار رسمی، بیش از ۹ میلیون نظامی در این جنگ کشته و دهها میلیون نظامی مجروح، اسیر و مفقود شدند. به علاوه، میلیونها غیرنظامی در سرتاسر

جهان، بر اثر عملیات جنگی یا اتفاقات ناشی از جنگ مانند کمبود مواد غذایی و شیوع بیماری های همه گیر کشته، مجروح، بیمار و یا آواره شدند.

طراح: خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان - استان گلستان، گرگان

۶۷-- همزمان با آغاز جنگ جهانی اول، وضعیت ایران چگونه بود؟

پاسخ: همزمان با آغاز جنگ بین الملل اول، ایران وضعی آشفته داشت و حکومت مشروطه به دلیل اختلافهای سیاسی داخلی، ضعف تشکیلات اداری و نظامی، مشکلات اقتصادی و دخالت های فزاینده خارجی، قادر به سروسامان دادن به امور و برقراری نظم و امنیت نبود.

۶۸-- سیاست ایران در جنگ جهانی اول نسبت به به کشورهای درگیر جنگ چگونه بود؟

پاسخ: دولت ایران پس از شروع جنگ جهانی اول، اعلام بیطرفی کرد.

۶۹-- بهانه ی اصلی روسیه و انگلستان در لشکرکشی به ایران در جنگ جهانی اول چه بود؟

پاسخ: در اوایل جنگ، مأموران و جاسوسان آلمانی در مناطق مختلف ایران به اقداماتی بر ضد دولتهای اتفای مثلث دست زدند.

۷۰-- روسیه و انگلستان در جریان جنگ جهانی اول، کدام مناطق ایران را اشغال کردند؟

پاسخ: نظامیان روسی بخش وسیعی از نیمه شمالی کشورمان را اشغال کردند. انگلستان نیز گروهی از افسران انگلیسی و مزدوران هندی را به ایران فرستاد و در بخش های جنوبی میهن ما، نیروی پلیس جنوب را تشکیل داد.

۷۱-- روسیه و انگلستان، براساس قرارداد ۱۹۰۷م چه تصمیمی در مورد ایران گرفتند؟

ایران در ایران قرارداد به سه منطقه تقسیم شد. قسمت شمالی ایران تحت نفوذ روسیه درآمد و قسمت جنوبی تحت نفوذ انگلستان. قسمت مرکز ایران را هم به عنوان منطقه بی طرف تعیین کردند.

۷۲-- نیروی پلیس جنوب در ایران توسط چه کشوری تاسیس شده بود؟ ترکیب آن نیرو چگونه بود

پاسخ: انگلستان، ترکیبی از افسران انگلیسی و مزدوران هندی.

۷۳-- قرارداد ۱۹۱۵م بین کدام کشورها بسته شد؟ مفاد اصلی آن چه بود؟

پاسخ: بین روسیه و انگلستان. آن دو کشور در این قرارداد ایران را به دو قسمت تقسیم کردند؛ نیمه متعلق به روسیه و نیمه جنوبی سهم انگلستان شد.

طراح: خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان - استان گلستان، گرگان

۷۴-- ایران در قرارداد ۱۹۱۵م به چند قسمت و بین کدام کشورهای استعماری تقسیم شد؟

پاسخ: در این قرارداد ایران را به دو قسمت تقسیم کردند؛ نیمه متعلق به روسیه و نیمه جنوبی سهم انگلستان شد. بین روسیه و انگلستان.

۷۵-- چگونه و در کدام شهر ایران، دولت موقت ملی (در جریان جنگ جهانی اول) تشکیل شد؟ چه سرانجامی داشت؟

پاسخ: با نزدیک شدن ارتش روسیه به تهران، شماری از ملیون، شامل برخی از نمایندگان مجلس شورای ملی، وزیران و شخصیت های مذهبی، به کرمانشاه مهاجرت نمودند و دولت موقت ملی را در آن شهر تأسیس کردند اما به دنبال شکست سپاه عثمانی از نیروهای اتفاق مثلث، دولت موقت فروپاشید و اعضای آن پراکنده شدند.

۷۶-- چرا دولت موقت ملی (در جریان جنگ جهانی اول) در کرمانشاه سقوط کرد؟

پاسخ: به دنبال شکست سپاه عثمانی از نیروهای اتفاق مثلث، دولت موقت فروپاشید و اعضای آن پراکنده شدند.

۷۷-- چه مقاومت هایی در جریان جنگ جهانی اول در برابر اشغالگران (انگلستان) سرزمین ایران صورت گرفت؟

پاسخ: دلاورمردان تنگستانی، دشتستانی و دشتی به فرماندهی رئیسعلی دلواری و مردم کازرون به رهبری ناصر دیوان کازرونی، عشایر عرب خوزستان نیز در "نبرد جهاد" غیورانه با قوای بیگانه جنگیدند.

۷۸-- رهبر دلاورمردان تنگستانی، دشتستانی و دشتی چه کسی بود؟

پاسخ: به فرماندهی رئیسعلی دلواری

۷۹-- رهبر مردم کازرون بر ضد اشغالگران در جنگ جهانی اول چه کسی بود؟

پاسخ: به رهبری ناصر دیوان کازرونی.

۸۰-- در کدام نبرد عشایر عرب خوزستان غیورانه با قوای بیگانه (در جریان جنگ جهانی اول) جنگیدند؟

پاسخ: در "نبرد جهاد"

طراح: خلیل‌الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان - استان گلستان، گرگان

۸۱-- آثار و نتایج جنگ جهانی اول برای ایران را از نظر اجتماعی و اقتصادی و سیاسی بنویسید.

پاسخ: این جنگ موجب قحطی بزرگی شد که در نتیجه آن عده زیادی از هموطنان ما به سبب گرسنگی، سوءتغذیه و بیماریهای ناشی از آن به طرز دلخراشی جان دادند. سبب کاهش جمعیت شهرها شد. علاوه بر ویرانی اقتصادی و تلفات گسترده انسانی، موجب تزلزل و بی ثباتی دولت مرکزی، تعطیلی مجلس شورای ملی و تضعیف بیشتر نظام مشروطه شد.

۸۲-- آثار و نتایج جنگ جهانی اول برای ایران را از نظر سیاسی بنویسید.

پاسخ: موجب تزلزل و بی ثباتی دولت مرکزی، تعطیلی مجلس شورای ملی و تضعیف بیشتر نظام مشروطه شد.

۸۳-- به دنبال کدام حادثه، دولت بلشویکی روسیه، نیروهایش را از ایران (در اواخر جنگ جهانی اول) فرا خواند؟

پاسخ: به دنبال پیروزی انقلاب روسیه (نوامبر ۱۹۱۷م)

۸۴-- پس از خروج نیروهای روسیه از شمال ایران در اواخر جنگ جهانی اول، نیروهای کدام کشور جایگزین آنان در منطقه شدند؟

پاسخ: نیروی نظامی انگلستان

۸۵-- اوضاع ایران در اواخر جنگ جهانی اول بویژه پس از خروج روسیه از قسمت های شمالی چگونه بود؟

پاسخ: انگلستان با تقویت واحدهای نظامی خود، علاوه بر نواحی جنوبی، مناطقی از نیمه شمالی ایران را نیز اشغال کرد. در آن زمان، حکومت ایران در نهایت ضعف و انحطاط سیاسی و اقتصادی بود و دولت مرکزی توان اعمال حاکمیت در بسیاری از مناطق کشور را نداشت. برخی از سران ایلات و حاکمان محلی نافرمانی می کردند و شورش هایی در گوشه و کنار مملکت در حال شکل گیری بود. از نظر اقتصادی نیز دولت در تنگنای شدیدی قرار داشت و برای تأمین بخش عمدهای از مخارج روزمره خود، به دریافت پول از انگلستان نیاز داشت.

طراح: خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان – استان گلستان، گرگان

۸۶-- چه شرایطی منجر به انعقاد قرارداد ۱۹۱۹م بین انگلستان و ایران شد؟

پاسخ: در شرایطی بسیار بد سیاسی و اقتصادی ایران و در حالی که روسها سرگرم جنگ داخلی بودند، انگلیسی ها فرصت را برای تحکیم نفوذ و سلطه پایدار خود و تأمین منافع درازمدتشان در ایران مغتنم شمردند و قرارداد ۱۹۱۹م با دولت وثوق الدوله منعقد کردند.

۸۷-- عامل و امضاء کننده ی ایرانی قرارداد ۱۹۱۹م چه کسی بود؟

پاسخ: وثوق الدوله

۸۸-- مفاد قرارداد ۱۹۱۹م را بنویسید.

پاسخ: به موجب این قرارداد، امور دارایی و برخی دیگر از ادارات و وزارتخانه های ایران در اختیار انگلستان قرار می گرفت. همچنین مسئولیت تجدید سازمان و ایجاد ارتش یکپارچه ایران و تأمین اسلحه و تدارکات آن نیز به افسران انگلیسی داده میشد.

در عوض، انگلستان متعهد می شد که وامی در اختیار دولت ایران قرار دهد تا تحت نظارت کارشناسان انگلیسی هزینه شود.

۸۹-- برخی مفاد قرارداد ۱۹۱۹م ایران و انگلستان پیش از آنکه به تصویب ..... برسد، در ایران به اجرا گذاشته شد.

پاسخ: مجلس شورای ملی مجلس

۹۰-- چه واکنش هایی نسبت به قرارداد ۱۹۱۹م در داخل ایران صورت گرفت؟

پاسخ: قرارداد ۱۹۱۹ با مخالفت گسترده و شدید شخصیت های ملی، سیاسی و مذهبی، گروهها و احزاب گوناگون در سرتاسر کشور روبه رو شد. مخالفان با برگزاری نشست ها، ایراد سخنرانی و نشر اعلامیه و شبنامه مخالفت خود را با این قرارداد نشان دادند.

۹۱-- یکی از جدی ترین مخالفان داخلی قرارداد ۱۹۱۹م چه کسی بود؟

پاسخ: مدرس

طراح: خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان - استان گلستان، گرگان

۹۲-- دولت وثوق الدوله در برابر مخالفت ها و اعتراضات به قرار داد ۱۹۱۹م چه اقداماتی انجام داد؟

پاسخ: دولت وثوق الدوله علاوه بر دفاع از آن قرارداد در مجامع سیاسی و نشریات، مخالفان را سرکوب و تعدادی از آنان را زندانی و تبعید کرد.

۹۳-- یکی از علل مهم سقوط دولت وثوق الدوله چه بود؟

پاسخ: اعتراض و مخالفت با قرارداد ۱۹۱۹م.

گذره تاریخ استان گلستان - صحنه

طراح: خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان - استان گلستان، گرگان

پاسخ پرسش های نمونه درس ششم، کتاب تاریخ (۳) ایران و جهان معاصر. دوازدهم انسانی

۱- انقلاب صنعتی چه تأثیری در گسترش سیاستهای استعماری داشت؟

با وقوع انقلاب صنعتی و ساخت سلاح های پیشرفته مانند تفنگ، توپ و کشتیهای جنگی، توان سیاسی - نظامی دولتهای اروپایی و سیاستهای استعماری آنان به طرز چشمگیری توسعه یافت.

۲- جنبش های ملی گرایی در اروپای مرکزی چه تأثیری در بروز جنگ جهانی اول داشت؟

این جنبش ها زمینه ساز شکل گیری کشورها و دولتهای ملی جدیدی شد. تفکر ملی گرایی، مردمان و گروههای قومی را که تاریخ و فرهنگ و زبان مشترکی داشتند، برانگیخت تا با هم یکی شوند و زیر پرچم حکومتی یکپارچه و مستقل قرار گیرند.

ایتالیایی ها، آلمانی ها، لهستانی ها، صرب ها و مجارها از جمله این اقوام بودند که تحت تأثیر اندیشه ملی گرایی، برای تأسیس حکومت ملی به پا خاستند.

۳- اتحاد و اتفاق سه گانه چرا شکل گرفت؟

آلمان از یک سو با هدف مقابله با تهدیدهای خارجی به ویژه خطر حمله فرانسه و از سوی دیگر برای پیشبرد سیاستهای توسعه طلبانه خود در اروپا و فراسوی دریاها، با برخی از کشورها پیمان اتحاد سیاسی و نظامی منعقد کرد. در مقابل، فرانسه برای خروج از انزوای سیاسی و پایان دادن به برتری جویی آلمان، نخست با روسیه و سپس با انگلستان پیمانهای جداگانه ای منعقد کرد که آنها را دو به دو شریک و متحد سیاسی، نظامی و اقتصادی یکدیگر قرار میداد. مدتی بعد، انگلستان و روسیه نیز با بستن معاهده ۱۹۰۷م به اختلافات خود در ایران، افغانستان و تبت پایان دادند و اتفاق سه گانه را در برابر اتحاد سه گانه به وجود آوردند.

۴- تحلیل و قضاوت شما درباره مهمترین علت بروز جنگ جهانی اول چیست؟

زیاده خواهی به منفعت طلبی دولتهای کوچک و بزرگ اروپایی، گسترش تسلیحات و شروع مسابقه تسلیحاتی، رقابت برای تصاحب مستعمره ها برای تأمین مواد اولیه اولیه صنایع جدید از یک طرف و بازار مناسب برای فروش کالاها از سوی دیگر زمینه ی جنگ جهانی اول را فراهم کرد.

۵- با استفاده از قوه تخیل خود، آنچه را در دوران جنگ جهانی اول بر پیشینیان ما گذشته است در چند سطر بیان کنید.

پاسخ با توجه به تحلیل دانش آموز است.

طراح: خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان - استان گلستان، گرگان

سوالات تستی درس ششم، کتاب تاریخ (۳) ایران و جهان معاصر. دوازدهم انسانی

۱-- درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.

- الف - ایتالیا نیز در میانه جنگ اول جهانی از متفقین جدا و به متحدین پیوست. ص غ
- ب- در پی قتل ولیعهد اتریش و همسرش به دست یک صرب ملی گرا در شهر سارایوو، مرکز بوسنی، اتریش به حکومت صربستان مستقل اعلان جنگ کرد.

۲-- گزینه های صحیح را از جدول سمت انتخاب نموده و در پاسخ نامه بنویسید.

۱-- سیمون بولیوار
۲-- مهدی سودانی
۳-- امیر عبدالقادر
۴-- گاندی
۵-- نهرو

الف: رهبر مبارزات مردم الجزایر علیه فرانسه بود.

ب: رهبر جنبش استقلال طلبی مردم آمریکای لاتین بود.

ج: رهبر استقلال طلب جنبش ضد استعماری هند است

د: رهبر مردم سودان در مقابل انگلیس بود.

-- گزینه های صحیح را از جدول سمت انتخاب نموده و در پاسخ نامه بنویسید.

۱-- ناصر دیوان کازرونی
۲-- آیت الله مدرس
۳-- وثوق الدوله
۴-- رئیس علی دلواری
۵-- کوچک خان جنگلی

الف: یکی از جدی ترین مخالفان قرارداد ۱۹۱۹ بود.

ب: عاقد قرارداد ۱۹۱۹ است.

ج: فرمانده مردم تنگستان و دشتستان

د: رهبر قیام مردم کازرون بود.

۳-- به سوالات چهار گزینه ای زیر پاسخ دهید.

۱-- ارتش روسیه در طول قرن ۱۹م با هدف رسیدن به دریاها ی گرم و آبراه های مهم، بارها به کدام کشورها حمله ورشد؟

- الف. فرانسه و ایران ب. عراق و عثمانی ج. ایران و عثمانی د. بالکان و عثمانی

طراح : خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان – استان گلستان ، گرگان

۲-- کدام کشور زیر تحت تاثیر اندیشه ملی گرایی قرن ۱۹م ، برای تأسیس حکومت ملی به پا خاست؟

- الف. ایتالیا ب. فرانسه ج. انگلیس د. اسپانیا

۳-- کدام پیمان ها منجر به نوعی توازن قدرت جدید در اروپا شد؟

- الف. اتحاد مثلث و قرارداد ۱۹۱۷ ب. اتحاد و اتفاق مثلث
ج. اتفاق سه گانه د. اتفاق مثلث و قرارداد ۱۹۱۷

۴-- لنین با کدام نظام مخالفت می کرد؟

- الف. سوسیالیستی ب. دموکراسی
ج. سرمایه داری د. لیبرالیسم دولتی

۵-- بر اساس پیمان ورسای بخش هایی از خاک آلمان به کدام کشورها واگذار گردید؟

- الف. فرانسه و انگلیس ب. اتریش و مجارستان
ج. فرانسه و لهستان د. انگلیس و اتریش

۶-- به موجب کدام قرارداد مسئولیت تجدید سازمان و ایجاد ارتش به افسران انگلیسی داده می شد.

- الف. قرارداد ۱۹۱۷ ب. قرارداد ۱۹۱۵ ج. قرارداد ژنو د. قرارداد ۱۹۱۹

۷-- مردم کازرون به رهبری چه کسی در مقابل نیروهای انگلیسی به مبارزه پرداختند؟

- الف. ناصر دیوان کازرونی ب. رئیس علی دلواری ج. حسن وثوق الدوله د. آیت الله مدرس

طراح: خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان - استان گلستان ، گرگان

۸- جاهای خالی عبارات زیر را پُر کنید.

- ۱-- ایالات متحده آمریکا در قرن ۱۹م با بهره گیری از توان نظامی و اقتصادی خود اقدام به نفوذ و مداخله در امور کشورهای ..... کرد.
- ۲-- در قرن ۱۹م دو جریان فکری ..... و ..... در بسیاری از سرزمین ها و جوامع اروپایی نضج گرفت.
- ۳-- بعد از انقلاب ۱۹۱۷ نام روسیه به ..... تغییر یافت.
- ۴-- لنین پیرو ..... فیلسوف معروف آلمانی بود.
- ۵-- بر اساس پیمان ورسای بخش هایی از خاک آلمان به فرانسه و ..... واگذار گردید.
- ۶-- جنگ جهانی اول به فروپاشی امپراتوری های ..... و عثمانی انجامید.
- ۷-- جامعه ملل با عضویت بیش از ۵۱ کشور در شهر ..... تأسیس شود.
- ۸-- جامعه ملل نتوانست از بروز جنگ جهانی دوم جلوگیری نماید و بعدها ..... جایگزین آن گردید.
- ۹-- بر اساس قرارداد ۱۹۰۷م، قسمت مرکز ایران به عنوان منطقه ..... شناخته شده بود.
- ۱۰-- انگلستان گروهی از افسران انگلیسی و مزدوران هندی را به ایران فرستاد و نیروی ..... را در بخش های جنوبی میهن ما تشکیل داد.
- ۱۱-- دلاور مردان تنگستانی و دشتستانی به فرماندهی ..... با شجاعت و شهامت در مقابل نیروهای انگلیسی نبرد کردند.
۱۴. در جنگ جهانی اول نیروهای عشایر ایران تحت تأثیر ..... در برابر متجاوزان ایستادند و از استقلال وطن خویش تا سرحد جان دفاع کردند.
۱۵. یکی از جدی ترین مخالفان داخلی به قرارداد ۱۹۱۹ ..... بود.
۱۶. مخالفت با قرارداد ۱۹۱۹ و اعتراضات مردم یکی از علل مهم سقوط دولت ..... بود.